

: Posamezna številka 6 vinarjev :

"JUTRO" izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 10. do pol dne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto celotno K 1.20, polletno K 10.—, četletno K 5.—, mesečno K 1.70. Za inozemstvo celotno K 30.—.

Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnistvo je v Frančiškanski ulici 8. Dopisni se pošilja uredništvu, naročnina upravnistvu. Neprilagojena pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmerice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 303.

Nevarna igra.

Dunaj, 22. julija.

V ogrskem državnem zboru je stavljal posl. Ivanka interpelacijo glede postopanja avstrijskega ministrstva zunanjih zadev v albanskem vprašanju; v ti interpelaciji trdi Ivanka, da je grof Aehrenthal podpiral albansko vstajo, da je razdeljeval med nje orožje. Ko je justični minister zaklical, to je veleizdaja, mu je poslanec Ivanka imenoval neko ime, ki je delovalo na vlado naravnost porazno, kajti uvideli so, da Ivanka ni stavljal svoje interpelacije kar tjavendan brez možnosti dokazov za svoje trditve. Ivanka je pokazal na galerijo, kjer se je zadovoljno smehljala oseba, ki jo je ravno kar imenoval. Bil je to baron Nopeza.

Baron Nopeza je sicer precej sumljiva eksistenca, a slučajni Nastič so dokazali, da se grof Aehrenthal najraje poslužuje takih ljudi. Nopeza je bil dolgo vrsto let Aehrenthalov agent v Albaniji in Sandžaku in je posredoval med avstrijskim ministrstvom zunanjih zadev in Albanci. Na priporočilo Nopezeja je Avstrija poslala v Albanijo celo zalogo pušk, poslala je tudi 19 tovorov municije, katere je pa turški vali zalotil in zaplenil. No, nazadnje je prišel Nopeza z Aehrenthalom v konflikt in mu obrnil hrbet, bil je pa toliko premeten, da je spravil razne dokumente, ki potrjujejo njega razmerje z avstrijskim zunanjim ministrstvom. Te je sedaj izročil Ivanka.

Ko sem bil lansko leto povodom albanskega upora v Kosovskem vilajetu na Balkanu, zvedel sem za vse te detajle, poročal sem jih tudi "Jutru", ki ga je pa državno pravdnistvo zaplenilo, a vsaka neprevidnost se mašuje: v ogrski poslanski zbornici je sedaj Ivanka ponovil samo to, kar sem jaz že pred dobrim letom poročal "Jutru". Po albanski zmagi na Kačanikem klancu je v mladoturških krogih zavladalo proti Avstriji splošno ogorčenje, listi so naravnost pozivali komite, da naj pride na dan z vsemi dokazi in dokumenti glede podpiranja Albancev od Avstrije! Ali, ki je bil albanski upor končan, je prenehalo ogorčenje in mladoturški komite je nadaljeval z ono politiko, ki je povzročila sedanje gibanje v Albaniji, ki bo imelo kot neizogibno posledico usodopolne konflikte na Balkanu!

Ta nova škandalozna afeta avstrijske diplomacije dokazuje zopet, kako politiko hoče voditi grof Aehrenthal! Zahrbtost je njega princip — pogajal se je z Mladoturki glede priznanja aneksije Bosne in Hercegovine, a obenem je ščeval Albance proti Turčiji. Nastič, Vasič, Nopeza, to so tri imena, ki označujejo dovoljno avstrijsko politiko na Balkanu in vprašati se moramo, kam nas privede ta sistem, kam nas dovede ta avanturška politika! Masaryk je v avstrijski delegaciji do nazaga pokazal Aehrenthala, v ogrskem državnem zboru je prevzel to nalogo Ivanka, a Aehrenthal sedi še vedno v Ballhausu in se zadovoljno smeje! Ne posledice niti ne misli, kakor da se ravna reka: Apres nous deluge! Vsa

avstrijska javnost si želi miru in prijateljskega razmerja z balkanskimi državami, ker je uverjena, da nam je to skrajno potrebno, a grof Aehrenthal se kruto norčuje iz avstrijske javnosti, ki mu je sedaj že postala Hekuba, njegova avanturška politika v času aneksije nas je dovela skoro do vojske s Srbijo, a on nadaljuje to pot. On hoče imeti nemire na Balkanu — ker ne more drugače podpirati na Balkanu napoli divji element Albancev, ker ve da je albanski upor največja nevarnost in ovira miru na Balkanu!

Turčija je dolgo lojalno molčala na Aehrenthalove istorije, ker se je nadejala podpore Avstrije proti Črni gori, a Aehrenthal se je smejal, ker je videl, kako vleče turško diplomacijo; igral je naprej svojo dvojno igro a navajal vodo na svojo avanturško politiko! Danes ko stojimo pred osodopolnimi dogodki na Balkanu, mora vsa avstrijska javnost obsojati to politiko, ki bo zatevala lahko od avstrijskih narodov neizmernih denarnih — krvnih žrtev!

V ogrskem državnem zboru je poslanec Ivanka s svojo interpelacijo obsodil to politiko, ali v avstrijski zbornici ni nikogar, ki bi zaklical Aehrenthalovi igri z ognjem odločen Veto!

Pismo iz Leskovca pri Krškem.

V sedanjem stoletju je odločeno človeškemu rodu prestopiti najhujšo krizo. Dospeli smo do razpotja, na kojem bomo morali zapustiti stare nazore in se privaditi zahtevam časa. Kar se je začelo spreminjati koncem osemnajstega in v preteklem stoletju in kar se je v tej dobi kuhalo, začelo je sedaj vreti na vseh krajih in koncih. Čutijo se velikanske spremembe v vsaki panogi človeškega življenja in človeški rod se trudi odstraniti vse ovire, ki ga motijo na potu napredka. Posebno v Evropi napokilo se je toliko podedovane omike in premoženja v toliki različnosti, da je postala množina ovirajoče breme. Zraven novih višjih naprednih predmetov, ohranili so se stari, nižji in nazadnjaški. V naši dobi opazujemo lahko vse stopnje vseh stoletij in vse vrste življenja. K staremu se je priklopilo vedno kaj novega in tako smo podedovali toliko vsake vrste kramarije, da nam je postala neznosna in če so začeli narodi nepotrebno in staro šaro otresati, kdo bi jim zameril. Kdo bi se ne smejal dandanes, ako bi hotel pop Herakovič smrt svoje žene naznaniti prijatelju in bi poslal v ta namen pismonošo pes, recimo iz Zagreba na Dunaj, kar se je pred par sto leti godilo, ker boljših sredstev ni bilo.

Kakor bi nespametno ravnal pop Herakovič, ako bi vporabljal pismonošo, tako nespametno ravna škof Jeglič z vzgojo mladeničev, ki so namenjeni ljudstvo voditi. Vsakemu je znano, kdor je obiskoval gimnazijo, kakšne korifeje na znanstvenem polju se podajo v semenišče. Ne bomo se spod-

tikali v siromaštvo, ki tlači navadno njih roditelje. To bi ne bilo tudi vselej merodajno za razvoj sposobnosti. V prvi vrsti je prirojena tem ljudem neka posebna vrsta hinavščine in hlapčevstva, ki jih stori a priori nesposobne za vsak samostojen nastop v boju za obstanek. Vse, kar se učijo v toku let, učijo se po knjigah od besede do besede in sicer tako, da ne vedo slednjic, kaj so se učili na pamet.

To so potem „naši gospodje“, pred katerim naj bi se vsak stan od zadnjega berača do največjega mogotca uklanjal. Škof Jeglič seveda sodi, da je ljudstvo še zmiraj nevedno, kakor je bilo pred 50 leti, a razmere so se temeljito predrugačile. Duhovski stan je bil še pod škofom Missio zelo spoštovan, ker se je sploh smatralo, da stanujejo po farovžih in samostanih sami učenjaki in to vsled tega, ker se je podal duhovnik malokdaj v razgovor z ljudstvom, ker je znal še „tečo narediti, ter točo in ogenj panati“. On je bil sveta oseba. Škof Jeglič je čisto drugega mnenja in podi v praktičnem oziru celo kaplane-idiote v boj, agitacije, sploh vse posvetne zadeve, pozabi pa na nesposobnost svojih „fratjev“ in na napredek naroda. Ni čuda potemtakem, ako doživi ta stan blamažo za blamažo in da je postal že skoraj vsakemu v zasme. Kako drugače si je mogoče smatrati dejstva, da so bili kaplani in župniki že neštetokrat pošteno tepeni, kakor kakli pobalini. Kdo drug, kakor škof Jeglič je kriv, da je začelo ljudstvo duhovnike bolj sovražiti, kakor je sovražilo nekdanj cigane. Zakaj ne sovražijo sodnikov in orožnikov? — Nasprotno! Z zaupanjem in veseljem se obrača narod na nje in vendar imajo ti stanovi manj poljudno nalogo izvrševati. Krivično bi se pa sodilo naše duhovnike tudi, ako se jim bi hotelo podtikati preračunljeno hudobnost v njih dejanjih. Vse gonje, ki jih provzročajo, godijo se bona fide, to je, po njih prepričanju vsled neizobrazbe, v nepoznavanju ljudskih potreb in težav, ter praktičnega življenja. Že njih stariši so jim vcepili z molitvicami v nežni mladosti mladice za poznejše lesnike. V ljudski šoli ne skrbi take starše noben predmet toliko, kakor opravilo sv. obhajila in ko doseže otrok ta cilj, je doseženo po njih mnenju vse, ter je kandidat za „latinske šole“ gotov.

Vzlic vsem navedenim okoliščinam, rešil bi se vsak malo misleč človek pred dušnim poginom, ko postane takorekoko samostojen in pride na deželo. Tem ljudem je pa najlepša prilika k temeljiti izobrazbi — naravnost brezno propada. Brezskrbno in razkošno življenje, brez vsakega koristnega in plodonosnega dela, loti se jih lenoba, njih kronična bolezen je itak nevolja do vsakega gibanja. Ker se pa ne more mašinerija možganov nikakor ustaviti in ker so njih trupla sestavljena jednako drugih ljudi, bilo bi nesmiselno zahtevati nadnaravne stvari, kakor je n. pr. celibat. Kuka-vica, ki nima svojega, znese jajca v gnezda drugih pticikov in tudi naši

„murni“ znajo to ptico predobro spomnati in posnemati.

Tudi pa človek ne more zmiraj misliti na ptujo gnezda; včasih se ga lotijo druge skušnjave, posebno, če prihaja pritisk od gori. Naš Drežec in župnik Jaka n. pr. sta najbrž zelo vbogljava služabnika in kedar pride povelje, sta prva na nogah, ter strelijata kozle, če je „šoncajt“ ali pa ne. Zdaj jima vre po glavi edino krška občinska posojilnica. Ta dva reveža jo imata že kar v žepu in sta toliko nevedna, da niti ne vprašata, če bi bili vlagatelji zadovoljni s farškim gospodarstvom. Kar klati „Domoljub“ o stvari, niti odgovora ni vredno, ker obstoji cela notica iz samih laži, kajti po načelih, kakor so skriti za vrsticami, zamore delovati k večjemu kak Bielehlavek in dolgove na nič delati kak Kopitar, ki sam govori, koliko jih ima že na hrbtu. Zanaša se sicer na vinsko biro, a ta bo, kakor se sliši, preklicano suha za abstinenta in organista. Pri tej priliki nam pride nehotno na misel množina strokovnjakov v duhovski obleki. Dekan Schweiger je veleposesnik, ki mora vsako leto na prižnici oznanjevati prodajo trebe, poleg tega ima hranilnico, katero oboje gotovo k veri spada. Kaplan Kopitar zna čukarstvo in je abstinent, ki ga srka na prazen želodec. Tudi je dober kosec in pomaga rad ženskam. Kaplan Vrhovec je bil vinski trgovec, zraven je prirejal romanje na Brezje. Kaplan Schmidt je bil strokovnjak in zvedenec pri ženskem spolu. Nek gvardijan v Krškem je bil baje dober „konjski“ jezdec, zdaj je župnik. O župniku je bila sodnijska preiskava zaradi neke staro-grške navade. Pater Ladislav je hodil po gozdih za delo prosit. Kako je bilo takrat, domislili se bomo do prihodnjic, zdaj nam ne pride v spomin.

Iz slovenskih krajev.

Iz Viča. Neki lažnjivi dopisunec iz Viča, najbrže kak frančiškan, je poročal v „Slovincu“ dne 5. julija 1911., da so naprednjaki in sociji sklenili bojkotirati dotične gostilne, katere so izobesile zastave v prid Viški „čukoladi“. No, pa menda do sedaj še ne, to lahko sami gostilničarji povedo. Ravno nasprotno; vi božji namestniki ste prepovedali vašim backom, da ne smejo v napredne in socijalne gostilne zahajati. In kar se tiče krede, bodi kar tiho, kajti med nami se proklete malo krede rabi, ker je pri nas vsak toliko pošten, da tudi takoj plača, če ravno težko zasluži. Ravno nasprotno, kaj ne g. Campa, koliko časa je že minulo, odkar ste onemu vašemu čuku ali kaj je že bil, posodili iz cerkvene blagajne denar. Če si ti dopisunec kak poštenjak pridri z imenom na dan in

potem nam bodeš lahko povedal, kako so Sokoli dotično nedeljo na česti napadali mirne ljudi; če ti to dokažeš, ti rade volje plačamo 50 K za čukovski dom. V pojasnilo ti pa naj bode to, da Franc Škerl ni Sokol in tudi nikdar še ni bil. Kar se tiče gasilcev, pa kar tiho bodite, ker takega načelnika še nismo imelo kot je g. Gašperin. Če je pa prinesel Peklaj ali p. d. rečeno Štuparjev Tonček obleko nazaj, je nam prav malo ležeče na tem, kjer mu bolj slabo pristojta. Če ga pa hočete ravno videti kako je zauber, ga kar na pustni terek pogledajte kako sedi na visokem kongresu kot kaka merkuca. Nekoč sem bil na Viču v klerikalni gostilni pri I. R. ter prisluškoval, kako so se med seboj pogovarjali, kako je bilo nekdanj v naši občini mirno; odkar so pa prišli frančiškani na Vič, je tako sovraštvo med občani, da ga ni popisati. No g. Ledorji, kdo je zasejal preprič na Viču, mi ali vi, ker pravite zmirom, ljubite se med seboj. Še nekaj pozivljamo dotičnega dopisuna, ki je v „Domoljubu“ št. 28 z dne 13. julija 1911. poročal nekaj od desnega brega Gradašice, naj pride z imenom na dan, če je kakšen pošteni, drugače pa imenujem nič-vrednega obrekovalca. Obravnava na okrajni sodnji se je vršila v sredo dne 19. julija l. 1911. ali za čuke je proketo slabo izpadla, ker se bode moral g. Svetlin 24 ur z ričetom zadovoljiti, da mu bodemo pa malo kri ohladili, bomo pa že pri zavarovalnici vprašali, če se sme kak ud, ki dobiva pokojnino od nerode, udeleževati se pretepoz. Za danes naj zadostuje.

Iz Borovnice. Danes ob 2. uri popoldne ustanovni občni zbor borovniškega Sokola pri g. Ant. Drašlerju v Borovnici. Pričakovati je obilne udeležbe.

Iz Škofje Loke. Povodom razvija zastave škofjeloškega Sokola metale so napredne gospe in gospodične na mimo idoče Sokole sveže šopke. To pa nekaterim našim neprijateljem ni bilo po godu. Sicer se nam ne zdi vredno, da bi se sploh ukvarjali s temi ljudmi, ker so še veliko prenemumni, da bode pa javnost zvedela kakšni so ti ljudje, navedemo tu en slučaj. Metanja šopkov udeležila se je tudi vrla gospa Šmidova, — vsa čast ji. Tekoči teden prišel je tukajšnji darski vajenec po službenem opravilu v vinsko klet g. Šmida. Gospa Šmidova je imela na nekem krožniku par svežih cvetk, te so klerikalnega petelinčaka takoj v oči zbudile. Dasi je bil v službi, je zrasel in nahlulil natakarično z besedami: „Zakaj pa gospa Šmidova ni še teh rož zmetala na Sokole, pa saj bo vse glih dobila zlato krono“. Kdo bi si mislil, da je ta fantiček tak, ko se vendar tako drži kakor kakšen svetnik v pratiki. Sploh pa ni čudno, saj ga imajo

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA.

Denarnega prometa 565.5 milijona K. Stanje hranil. vlog 40 milijonov K. Rezervni zaklad 1 milijon 200 tisoč K. Obrestuje po 4 1/2%. Za varnost jamči mestna občina z vso davčno močjo.

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

— No — pa ne! Ne mot' te se; zares me je tirala častihlepnost je vzkliknil Džennaro.
Nagel, jedva opazen žarek veselja je zablesnil v Rolandovih očeh; toda ušel je pozornosti policijskega načelnika.
— Torej, je povzel Roland, napadli ste me. In ste premagani. Vi bi me bili izročili tribunalu republike; jaz pa vam izročim tribunalu gorovja, ki vas bo sodil po zakonih, pravičnejših od tistih, ki bi jih bili vi uporabili proti meni.
— Tribunalu gorovja? je zamrmral Gvido Džennaro.
Le predobro je poznal to strašno institucijo razbojnikov, ki je uradovala v soteski Piave.
— Recite mi rajši takoj, da me hočete dati umoriti, je vzkliknil.
— Sodil bo tribunal, je odgovoril Roland.
V tem trenutku je nekaj na poseben način popraskalo na naoknico.
— Noter! je velel Roland.
V špranji vrat se je pokazal človek, ki smo ga videli pod cedro na vrtu, rekoč:
— Čas je gospod.
— Dobro; idimo! je odgovoril Roland ter s pomenljivim pogledom priporočil policijskega načelnika Skalabrino.
Nato se je napotil naprej, ne meneč se dalje za svojega jetnika.
Skalabrino je z levico prijel Džennaro za roko, z desnico pa je potegnil bodalo, rekoč:
— Ena beseda, en krič, en gib, pa ste mrtvi brez sodnikov in obsodbe.
— Dobro, je dejal Džennaro, molčal bom.
Ko je stopal Roland mimo cerkve, je udarila ura enajst. Mala četa, na čelu ji Roland, za njim pa Džennaro med

svojima dvema stražnikoma, je dospela do kanala. Med gondolami, priklenjenimi ob nabrežju, je imela samo še ena prižgano svetilko — majhno rdečo svetilko na kljunu prednjega konca.
Roland je šel k tej gondoli in zažvižgal na tisti poseben poseben način, ki mu je služil kot signal že na vrtu olivolskem. Skoraj hipoma sta se prikazala dva moška izpod gondolinega šatora; eden izmed njiju je skočil na kopno, snel čepico ter pristopil, rekoč:
— Kam naj vas peljem, gospod?
— K Svetemu Marku, je dejal Roland ter sedel v gondolo. Tudi Gvida Džennaro so povabili, naj vstopi v gondolo in se ne gane.
Roland je ostal v bližini veslačev.
Gondola je zdrčala po kanalu in obstala pol ure nato pred trgov Svetega Marka.
Vsi štirji pasazirji so izstopili, Roland, policijski načelnik, Skalabrino in njegov tovariš.
Ta je njeval odslej na čelu.
— Kam me neki vodijo? je premišljal policijski načelnik sam pri sebi.
Pomalem se ga je lotevala groza. Najprej je menil, da se bo gondola oddaljila od Benetk in da ga odvede v gorovje. Na ta način bi imel en dan časa za premislek; vrhutega se je zanašal na razne nepreračunljive slučaje, ki so se utegnili ponuditi na poti.
Zdaj pa so ga izkrcali pred Svetim Markom.
Močje so korakali ob znožju mračne, ogromne stavbe.
Naposed so se ustavili pred majhnimi, nizkimi vrati ob strani katedrale.
Tisti, ki je od dogodka na Dandolovem vrtu pa do semkaj služil Rolanda za vodnika, je izvelkel iz žepa ključ in jih odklenil. Nekaj trenutkov na to so stali v notranjosti cerkve, medlo razsvetljene s par lučicami, ki so gorele v stranskih kapelnicah.
— Naglo! je dejal možak. Sicer bo prepozno.
Potegnili je tovariša za glavni oltar, odprl druga vrata in šel naprej po stopnicah, ki so vodile navzdol.
Po tridesetih stopnicah je obstal. Popolna tema je vladala tukaj.

Vodnik je prižgal slepico.
Džennaro je zdajci zapazil, da se nahaja v eni izmed kript cerkve Svetega Marka.
Bila je to dokaj prostorna dvorana. Kroginkrog so se vrstili grobovi.
Vodnik je pristopil k enemu teh grobov, pritisnil na skrito pero in odrinil kamnato ploščo.
Roland je stopil v grobnico.
Za njim — Skalabrino, ki je potegnil policijskega načelnika s seboj.
Nato se je plošča vrnila na svoje mesto.
Sredi te plošče je bila izrtana okencu podobna luknja z železnim omrežjem.
Skozi to okence se je dalo iz notranjosti grobnice poslušati in opazovati vse, kar se je godilo in govorilo v kripti.
— Glejte in poslušajte! je velel Roland z važnim, resnobnim glasom. Toda ne črhajte besedice, sicer je po vas!
Skalabrino je pomolel svoje bodalo policijskemu načelniku pod nos.
— Ne bojte se ničesar, je dejal Džennaro v neodoljivem začudenju.
V tem trenutku je ugasnilo tudi še tisto malce svetlobe, ki je razsvetljevala kripto; mož, ki je vodil Rolanda sem, se je bil odstranil.
Četrte ure je minilo v najglobljem molčanju.
Naenkrat pa so se oglašili zgoraj nekje v veliki daljavi odaljeni, resnobni in žalostni glasovi zvonov.
Džennaro je naštel dvanajst udarcev.
— Polnoč! je zamrmral.
Še so zamolklo brneli poslednji drhtljaji brona, ko se je kripa napolnila z lučjo.
— Pogledite dobro! je šepnil Roland.
In ukanil se je ter dal prostor Džennaru.
Policijski načelnik je pritisnil lice na omrežje drobnega okenca grobnice; prizor, ki se je zdaj ponudil njegovim očem, je vzbudil njegovo zanimanje v toliki meri, da je popolnoma pozabil na položaj, v katerem se je nahajal.
Dvanajst mož se je prikazalo v kripti.

(Dalje.)

ljude tako za mežnarja. Gospodu Leskovcu pa svetujem, da vajenca pouči kako se ima obnašati v službi, drugače se napravijo drugi koraki.

Iz Opčine pri Trstu. Na dan ožje volitve nahajal se je tudi dr. Rybář med številno množico ljudstva pričakujoč splošnih izidov, pred Narodnim domom. Ko se je okoli pol 9. ure zvečer doznalo, da ima ljubljanski napredni kandidat dr. Ravnihar približno 1500 glasov večine, zaoril je tak gromovit „Živijo“ na trgu pred Narodnim domom in med shodom v dvorani, da se je moral človek nehote vprašati: to vendar niso sami ljubljancje, da sprejemajo to veselo vest s takim navdušenjem. In vendar nas je mnogo, katere je ljubljanski rezultat veliko bolj zanimal, kakor pa tukajšnji. To je lahko uvidel dr. Rybář in druga gospoda. Mnogi zavedni okoličani (klerikalizma tu sploh ne poznamo) pa se danes hudujejo čes, zakaj nismo oddali glasove soc. demokratu Kristanu, kateri bi sebi in svojim volilcem gotovo ne napravil take sramote, da bi zlezal pod komando našega antipatika Šusteršiča. Gospoda dr. Rybář in dr. Gregorin pa naj bosta le prepričana, da se pri priliki za nju oddani glasovi ogromno skčijo, ako bosta sploh še reflektirala na državnozbornsko poslansko čast.

Tržaški ljubljancje.

DNEVNE VESTI.

Izjava. Tržaška „Edinost“ je v svoji četrtkovni številki z dne 20. t. m. čutila potrebo, da me upade na prav nevalificiran način glede mojih telefonskih poročil „Jutra“ o vstopu Rybářa in Gregorina v „Hrvatsko slovensko zvezo“. Zavarujem se proti takim očitanjem, kakor da hočem slovensko javnost pitati s senzacijami; jaz poročam samo to, za kar vem, da zanima slovensko javnost in čitateljstvo „Jutra“. Glede senzacionalnosti pa ima „Edinost“ v toliko prav, ker utalitev „Narodnega kluba“ v Šusteršičevem je bila res senzacija, ki je razburila vso slovensko in slovansko napredno javnost. Neolajno pa je, da mi ožita „Edinost“ tendencioznost, ko trdi, da sem premolčal ustanovitev „Narodnega primorskega kluba“, kar je po mnenju „Edinosti“ najvažnejše za presojo položaja. Dotičnemu gospodu, ki je napisal ta stavek, svetujem, da vzame v roke „Jutrovo“ številko od srede 13. t. m. ter naj med mojimi poročili prečita jasno: „... so si imenovani poslanci začasno ustanovili svoj klub.“ Svojemu ljubljanskemu stenografu sem tudi imenoval ime tega kluba, ako ga je izpustil, v stvari to ne pomenja ničesar. Ako sem naravnost in brez ozirov počal o zgodovini „Hrvatsko slovenske zveze“, sem smatral to kot dolžnost naprednega in neodvisnega publicista, da je pa bilo moje stališče pravo, dokazala, je vsa napredna slovenska javnost, ki je enoglasno obsodila korak primorskih poslancev! Ako zavzema „Edinost“ v tem vprašanju drugo stališče, je to njena stvar, a bližnji dogodki bodo dokazali, da so njene premise popolnoma napačne! To se mi je zdelo potrebno odgovoriti na sumničnija „Edinosti“ že zategadelj, ker me dolži tendencioznega poročanja! — Vitomil Feodor Jelenc, današnji urednik „Jutra“, Dunaj 21. julija 1911.

Argumentov je zmanjkalo. „Edinosti“, drugače bi ne bila včeraj tako ponižna in — malobesedna. Organ dr. Gregorina in dr. Rybářa, ki odgovarja navadno na vsako najmanjše očitanje s celimi članki, je priobčila včeraj v

obrambo članov „Narodnega kluba“ samo „popravek“ dr. Gregorina in dr. Rybářa, ki sta ga poslala imenovana gospoda „Jutra“ in neko manjšo notico, v kateri napada „Jutro“. Je pač težko braniti člane „Narodnega kluba“ in zato misli „Edinost“, da je najbolje za njo in za njena šefa, ako — molči. Ali mi bomo vseeno skrbeli, da zadeva — kakor je to pri nas že v navadi — ne zaspi in za to je nikakor ne izpustimo izpred oči.

Motijo se gospodje pri tržaški „Edinosti“, ako mislijo, da nas bodo ustrašovali z anonimnimi pismi in dopisnicami. Poznamo predobro njihovo taktiko; kadar jih malo preveč podrežemo, pa naročijo kakemu človeku, naj nam napiše surovo pismo — brez podpisa, seveda — v katerem naj nas dobro okrega. Tako smo tudi včeraj prejeli iz Trsta dopisnico z naslednjo vsebino: „Največji jugoslovanski škandal je pisava VVašega lista, katero obsoja vsa trezno misleča javnost in se od „Jutra“ z gnusom obrača.“ — Hvala bogu in treznosti našega ljudstva, da primorska politika niti za picico ne odvise od političnih cepcev, prenapetih v narodnih škodljivcev v uredništvu „Jutra“. — Le tako naprej, se boste vsaj poprej potopili v lastnem blatu. — V Trstu živeči Kranjec.“ — Ta „v Trstu živeči Kranjec“, ki si ni upal svoje lepe „pridige“ podpisati, je pač zelo zelo naiven mož, ako misli, da nas bo s takimi glupimi psovskami zastrašil, še neumnejši so pa oni, ki so moža nagovorili, da je to dopisnico pisal. „V Trstu živeči Kranjec“ naj se obrne z izrazom „narodni škodljivci“ do onih, ki so se zvezali z našimi klerikalci, največjimi sovražniki „Ciril-Methodove družbe“, kateri se morajo tržaški Slovenci v veliki meri zahvaliti za svoj napredek. Sicer so pa za nas merodajnejša pisma s podpisom, ki jim dobivamo dan na dan iz Trsta in v katerih se nas poziva, da ne odnehamo v boju proti politični nemoralnosti.

Kaka razlika! Ljubljanski državni poslanec ni uklonil tilnika pred dr. Šusteršičem, on je ostal značajan in zvest volilcem. Dr. Ravniharjev značaj cenijo sedaj, ko so se primorski poslanci poklonili pred dr. Šusteršičem, vsi značajni ljudje še bolj in ljubljani je res lahko ponosna na svojega zastopnika v državnem zboru. Vsa čast takemu možu!

Radi čuvanja narodnih koristi pravijo, da so se združili primorski poslanci z našimi klerikalci, ki hočejo uničiti vsako našo res narodno institucijo (Ciril Metodova družba, Sokolstvo itd.), ki so zapravili vseučilišni fond, po katerih zaslugi gospodari v beli Ljubljani vladni komisar Nemec Laschan, ki izvajajo politični in gospodarski boj kot nad slovenskimi naprednjaki, med tem, ko vedno in povsod protežirajo Nemce itd. itd. S takimi ljudmi so se zvezali primorski poslanci, ki niso izvoljeni na naprednem, nego samo in izključno na narodnem programu! Res, dobro bodo čuvane naše narodne koristi v „Hrvatsko-slovenskem klubu“, ki je že začel delovati v državnem zboru s tem, da je interpeliral vlado radi razmer — v Maroku, ker so razmere na Slovenskem so tako lepe in Slovencem se tako dobro godi, da so naši poslanci, združeni v „Hrvatsko-slovenskem klubu“ popolnoma zadovoljni. O „Edinosti“, „Edinosti“!

V „Edinosti“ so čudovito iznajdljivi gospodje. Kar naenkrat so našli, da v Ljubljani izhaja tudi „Jutro“, ki je „za nekatere ljudi v Trstu“ celo — „evangelij“. „Edinost“ se je doslej vedno skrbno varovala, da ni poimenu imenovala „Jutra“, ki je je bil doslej vedno le „izvestni ljubljani-

ski list“. No, zdaj se je pa vendar ojunčila in je naš list imenovala po njegovem pravem imenu. Navaden človek niti ne pojmi, koliko samozatajevanja jo je to veljalo! Tržaška kolegija je najbrže mislila, da nas bo zlodej vzel, če nas bo ona ignorirala. Ampak to se ni zgodilo, ravno nasprotno: „Jutro“ se v Trstu razširja in je „izvestnim ljudem“ — po zadilu „Edinosti“ — „evangelij“, in „Edinost“ je morala hočeš nočeš vendarle ugrizniti v kisljo jabolko.

Hanibal ante postas. „Iztegnjeni prsti pangermanizma postajajo že zelo občutni celo v našem Primorju“, tako zatrjuje dr. Rybář v svojem tržaškem glasilu „Edinost“, kjer opravičuje vstop primorskih poslancev v Šusteršičev klub. Mi pa vprašamo: Kdo je pa vzrok, da se nemštvo pri nas tako oblastno šopiri? Kdo je dal Nemcem v Ljubljani nepotrebno nemško gimnazijo? Kdo drži na Kranjskem nemškutarskega barona Schwarza? Kdo je pripomogel, da je prišel v Ljubljano na sodišče Elsner? Kdo je poslal na ljubljanski rotovž Laschana in pogazil ljubljansko avtonomijo? Kdo je napravil pot sedmim Nemcem v ljubljanski občinski svet? Itd. itd. Ali ne morda tista Šusteršičeva „vseslovenska“ stranka, s katere pomočjo hoče dr. Rybář preganjati nemštvo na Primorskem? Ali je dr. Rybář res tako naiven, da misli s pomočjo dr. Šusteršiča delati protinemško politiko, ali se samo dela tako naivnega? Če je prvo res, potem resnično obžalujemo njega in njegove volilce, če je pa res drugo, potem pa ne moremo drugače, nego da mu očitamo neiskrenost.

Prof. Masaryk leži v želodcu Nastičevim, Friedjungovim, Forgachevim in Aehrenthalovim prijateljem okoli „Slovenca“. Posvetili so mu v petek kar cel uvodnik. Kolikor besed, toliko nesramnosti. Prva nesramnost je ta, da „Slovenec“ piše, da sta ga dr. Krek in dr. Drexel „potolkla“. Kdor je takrat stvar zasledoval, že ve, kako je bilo — ravno prof. Masaryk je takrat s svojim nastopom vzbudil celo pri poštenih nasprotnikih (med katere pa seveda „Slovenca“ ne štejemo) občudovanje in spoštovanje. Koliko pa ima Masaryk zaslug za Jugoslovane, posebno za po nedolžnem preganjanje Srbe, o tem naj Aehrenthalovci in Nastičevci pri „Slovencu“ nikar ne govorijo. Veseli naj bodo, da je debata o tem za enkrat kolikor toliko zaključena. Kako spoštovanje uživa Masaryk doma na Češkem, kaže ravno to dejstvo, da nobena napredna stranka v njegovem okraju ni postavila protikandidata. Protikandidata so mu postavili samo klerikalci, a ta je dobil sramotno malo glasov. Masarykovo ime se po vsem kulturnem svetu izgovarja s spoštovanjem in smo prepričani, da „Slovenec“ čenče ne sežejo niti do gležnjev Masarykovega zaničevanja.

Z enotnim češkim klubom nam misli „Edinost“ zamašiti usta in podurja, da so v ta klub vstopili tudi češki klerikalci in prof. Masaryk. Ampak „Edinost“ se silno moti, če misli, da nas bo s tem ugnala. Ali si je morda prof. Masaryk vezal s svojim vstopom v oni klub glede svojega naprednega prepričanja roke? Ali je morda prof. Masaryk obljubil, da se bo v vseh, torej tudi kulturnih vprašanjih klonil večini in nastopal samostojno le v onih stvareh, ki zadevajo le njegov volilni okraj? „Edinost“ in dr. Rybář in dr. Gregorin naj nam raje čisto striktno odgovore na tale vprašanja: Ali bota imela dr. Rybář in dr. Gregorin svobodno roko pri event. debati in glasovanju o ljubljanski mestni avtonomiji? O Elsnerju? O kancelarjagrafu? O svobodni šoli? O ločitvi zakonov? Samo to bi radi vedeli in nič

drugega. Odgovor je samo: „da“ ali „ne“. Vprašanje, ali se dr. Rybář in dr. Gregorin vneata za „kulturni boj“ ali ne, je postranskega pomena. Vprašanje je samo, ali bota imela v teh stvareh proste roke, ali bota morala tako plesati kakor bo godel dr. Šusteršič. Da ali ne?

Bogu v čast. — Bliznjemu na pomoč. Gasilna društva so bila doslej izvzeta iz politične gonje, vsaj so ustanovljena v prevrženih človekoljubnih namenih. Kadar se prikaže rdeči petelin nad domom sosedu, tedaj ognjegasec ne vpraša nič, je-li je sosed klerikalec ali liberelec, je-li je veren ali neveren, ali je Nemec ali Slovenec; on le vpraša, kje in kaj gori, pa hiti na pomoč, da magari s svojim lastnim življenjem reši kar se da rešiti. Tako je bilo, odkar so se tudi pri nas ustanovila ta človekoljubna društva. Klerikalcem pa, ki hočejo imeti povsod svoje umazane prste, to ni bilo všeč. Zanesli so tudi v gasilna društva ogenj ostudne politične gonje. Kako daleč sega ta satanska klerikalna strast, izpričuje sledeči najnovejši slučaj: Pri sv. Heleni (Dolsko) faruje neki Rihteršič, ki vsebuje vse, le ne lastnosti katoliškega duhovnika. Od nekdaj je bilo v navadi, da so na praznik Rešnjega telesa ognjegasci nosili bandera. Tudi letos so tako naredili. Župnik pa je že preje nahujskal svojo čukarijo, da naj bandera vzame ognjegascem iz rok. Tako se je tudi zgodilo. Čuki so udrili v cerkev ter začeli trgati bandero iz rok ognjegascem. Vnel se je sredi cerkve pretep, slišalo se je preklinjanje, (v katerem so čuki pravi mojstri). Župnik, ko je videl uspeh svoje gonje, je začel vpiti: te svinje, ti prasci! (Morda je mislil le na svojo čukarijo). To se je vršilo na praznik Rešnjega telesa. Od tedaj je župnik kahal nove načrte hujskanja in bojкота proti gasilnemu društvu. Za danes, v nedeljo je požarna bramba priredila v gostilni pri Jozeljnu svojo veselico. Kaj je storil uspeh namestnik? Javno in zasebno je svoji čukariji in vsem „pravim katoliškim“ faranom prepovedal se udeležiti te veselice. Čukom je celo zagrozil, da izključi vsakogar iz društva, o komur bi izvedel, da se je udeležil veselice ali sicer šel v gostilno pri Jozeljnu. (G. državni pravdnik, kaj mislite, ni to škandalozen bojkot?) Ali in kako bodo dolski čuki ter „pravi katoliški“ farani to župnikovo prepoved ubogali, to se bo daries pokazalo. — V sosednji vasi stoji zapisane besede: Gasilni dom Bogu v čast — bliznjemu na pomoč! Škof, ki preganja vzorne duhovnike, naj gre malo na obisk k sv. Heleni in naj župnika vpraša: Je-li je to, kar župnik tam počenja bogu v čast? Če bo cerkev gorela, farovž ali hiše dolskih čukov, ali vsi ti „pravi katoličani“ ravno tako odklanjajo pomoč požarne brambe, kot jo sedaj preganjajo? Sicer pa ker vemo, da je škof preje slabši kot boljši nego dolski župnik, mislimo, da bi bil skrajen čas, da se posvetne oblasti malo pobrigajo, da klerikalci ne bodo nezakazovano že v cerkvi uganjali bojkot in hujskarije proti požarnim brambam.

Občinska blagajna v Spodnji Šiški prazna? Po Šiški se je raznesel glas, da je občinska blagajna tako suha, kot cerkvena miš. Da je cerkvena miš suha, za to skrbje župniki; da pa je v občinski blagajni v Sp. Šiški suša, za to so skrbeli možje, ki so imeli občinsko upravo v rokah. Zajec je sicer finančni svetnik, ampak tega pa le ne more izumeti, kje bi se dobil kak vir, iz katerega bi se namočila suša v občinski blagajni. Sliši se sicer, da mu je finančni minister na Cesarja Jožefa trgu priskočil na pomoč z nakazilom občinskih doklad. Pa to moč so kot suhe gobe popili razni neobhodno potrebni izdatki. Odkod pa vzeti za druge tudi neobhodno potrebne večje občinske upravne stroške? Jih bosta morda pokrila Schwarz in dr. Pegan, ki sta inscenirala razpust občinskega zastopa? Ubogi gerent se nam kar smili, še njega je začela ta suša osuševati. Gospod gerent veste kaj, to bi bilo nekaj za vas, to se pravi za odpomoc v tej suši. Poslušajte! Občina garantira vodovodni drugi za 65.000 K. Recimo, da vodovodno zadrugo danes ali jutri — pri tej vročini se to lahko zgodi — zadene kap, kdo drugi bo moral riskirati tek 65.000 K kot občina. Saj morda take nesreče ne bo, ampak bolje je, da se jo vzame v račun morebitnosti. Da vodovodni zadrugi niso dovolj zapuili, ravno to najbolj dokazuje, da je morala občina prevzeti tako visoko garancijo — notabene — za popolnoma privatno podjetje. Občina je

torej zadrujarjem s to garancijo napravila veliko uslugo, dočim nasprotno zadrugarji občini doslej še niso napravili nobene protiusluge. Sliši se pa da so gg. zadrugarji zdaj za počitnice dobili po 500 K kaj vemo ali remuneracije ali dividende. Gospod gerent, vi ki ste z vsemi tistimi gospodi dober prijatelj, recite jim, naj vsak to kar je po zaslugi občine in drago vodarino plačujočih občanov vtaknil v svoj žep, položi občini na oltar. Njim se ne bo prav nič poznalo, občini pa bo s tem veliko pomagano. To bi bil en recept, ki se da že danes vporabiti. Drugi recept pa bi bil ta, da se požurite z volilnim imenikom vsaj vidite, da pri vsej svoji finančni modrosti občinskega voza ne moreta niti za pedenji daleč premakniti od mesta, kjer vam ga je — to vam radi potrjujemo — s sušo v blagajni zapustil bivši g. župan. Če pa glas o suši v občinski blagajni ni resničen, nam pošljite popravek, da ga resničnim dogodkom primerno popravimo.

Apostol dr. Krek pride v Šiško. Vi grešni Šiškarji, ki v blisku in gromu franciškanskega razburjenja strašite z izstopom iz katoliške cerkve, ki prirejate dr. Šusteršiču sijajno požlindrane manifestacije, spokorite se hitro in pripravite pot po kateri pride k vam in med vas veliki krščansko-socijalni apostol Janez Evangelist dr. Krek. V glavnem taboru črne armade so namreč prišli do prepričanja, da dr. Šusteršič zadnjič v Zg. Šiški še ni dovolj pogorel in so sklenili, da hočejo imeti še enega „mučenika“ in ta revež naj bo kršč.-soc. apostol Janez Evangelist. Ker je zadnjič na shodu v „Unionu“ pridigal, da hoče s svojimi bataljoni vse liberalce pobiti kakor pse, vam vsem ki te groze resno ali v šali nočete doživeti, nujno priporočamo, da slečete svoja bela in rdeča oblačila, pa se preoblečete v črne halje spokorenih političnih grešnikov. Na vsak način pa se dostojno pripravite na vreden sprejem tega apostola. Mi vas že še obvestimo, kdaj da pride in ali bo imel svojo pridigo gori na Sanchah ali doli nižje v Kozlovi dolini. Na obeh krajih je lep razgled in dobilo se bo tudi še nekaj — borovnic.

Rujavega gada je zasledila družba, ki je šla te dni raziskovat veliko kapniškn jamo „Kevderc“ na Ljubniku. Strupenjak je ležal v luknji neke drevesne korenine ob meji in tik ob potu nad vasio Gabrovo. Ko ga je eden gospodov hotel s palico ubiti, kar je bilo radi neprilicnosti lege težko izpeljivo, se je gad ovil ob spodnji del palice ter brizgnil trup na palico, nato pa izginil v luknjo. Izletniki na Ljubniku se opozarjajo, da je v tem kraju veliko te strupene golazni. Na takozvanih ogradbah „kraške oblike“ nad škofjeloškim samostanom včasih kar mrgoli kačje zalege. Zanimivo je gledati male škofjeločane, s kako korajžo love strupenjake; gada ali modrasa dečki kar primejo zadelj za vrat, potem ga navežejo na vrh in svoj plen privlečejo domov v mesto. Je čudno je, da ni slišati, da bi bil kak strupenjak pilil kakega otroka, dasiravno letajo bosonogi za njimi; pač pa je več slučajev znanih, da so bili starejši ljudje pičeni od gadov oz. modrasov.

Ukraden komat. Posestniku gosp. Francetu Bizjannu v Sp. Šiški je neki dober prijatelj vzel konjski komat tako na posodo, da ga ne misli vrniti nazaj. Ker pa je ta prijatelj že izsleden, bi bilo zanj bolje, da ga nevidoma kot si je komat „izposodil“ zopet vrne nazaj, kot pa če čaka, da ga bo moral vrniti.

Išče se krojač male postave, ki je že pred 3 meseci nekemu gospodu na Sv. Petra cesti vzel blače v popravo, pa jih še do sedaj ni popravil, ne nazaj prinesel. Priporočati bi mu bilo, da ga te vrstice najdejo.

„Slov. Ilustrovani Tednik“ pri naša v svoji zadnji številki tri slike iz Belgrada: dvorano narodne skupštine, kjer se je obdrževal X. kongres slovenskih časnikaev, prestolonaslednika Aleksandra v momentu, ko je zapuščal poslopje II. belgrajske gimnazije, kjer je otvoril razstavo slovenskih listov in kralja, princa Aleksandra in Gjorgja s spremstvom pri maši pri vojaški paradi povodom izročanja novih zastav vsem polkom.

Subskripcija novih delnic Ljubljanske kreditne banke. Kakor se nam poroča iz zanesljivega vira je zanimanje za subskripcijo novih delnic Ljubljanske kreditne banke jako veliko in je od 7500 delnic, ki so subskribentom na razpolago, že več kot tritret vpisanih. Ker poteče subskripcijski rok že 31. t. m. opozarjamo ponovno p. t. čitatele na ugodne pogoje te emisije in priporočamo pred vsem imeteljem starih delnic posluževati se hopcijske pravice. Starim

Naročajte, ponudite, zahtevajte in pijte samo

Tolstovrško slatino

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. Od vsakega zaboja plača podjetje v narodne namene 20 vinarjev, kamor naročnik določi. Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroška, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim!

(Konec).

MALI LISTEK.

M. GREGORIČEVA.

Za samostanskim obzidjem.

O, sedaj umem tudi resne indifirentne svoje sodruge! O, sedaj sem uverjen, da postanem enak njim tudi jaz in da, ko bo po letih dospel semkaj mlad menišč, se bo tuje in prezirno oziral tudi name, češ, kak brezizrazen obraz, ki ne razodeva ničesar, ne veselja, ne solze, ne smeha, ne žalosti. In smatral me bo, kar bom v resnici: Živim življenje mrliča, človeka, ki se pregiblje, hodi in dela, ali v katerem je pogasnila sleherna sapica zadovoljnega življenja. Preminula bodo leta, menjale se bodo življenske slike, ali moje življenje, dolgočasno in otožno, se ne izpremeni nikoli več. Samo še par listov je v tem dnevniku, kakor da sem že ob nakupovanju slutil, da ne bodem potreboval obširnejšega zapisnika, kakor da sem vedel že takrat, da se moji zapiski končajo s katastrofo v Genovi —

Junija meseca 1893.

Pred devetimi leti sem namenil, da ne zabeležim ničesar več v ta

zvezek. In vendar ne morem izpustiti, kar se mi je dogodilo pred dnevi.

Razkošen park z rižno pobarvanim dvorcem, ki je bil vedno zaprt in neobljuden, se naslanja ob samostanskem vrtu tega konventa. In v tistem dvorcu so se nekega dne odprle vedno zaprte žaluzije in bele zavese so se na balkonih premikale z najmanjšim zefirjem. V kasnih večerih pa ubajajo izza njih radostni, srečni in blaženost oznanjajoči akordi preko parka v samostanski vrt, preko tega v moje celice. Rad poslušam zvonke strune, dasi povečujejo moje tugo. Saj so iste skladbe, katere sem v nekdanjosti tako ljubil in katere je meni na ljubo čestokrat svirala Alma. O, tako bajni so tisti glasovi, da sem nekega večera stopal naravnost proti dvorcu, ali ko sem dospel do parka, so glasovi utihnili. Kmalu nato pa je pred dvorcem — krog kamenite mize — posedla vsa obitelj k večerji. Bili so mi preoddaljeni, da bi jih, navzlic vsej mesečini, razločil; le toliko sem zapazil, da obstaja družina iz odraslih in otrok. Odšel sem, ker nisem imel namena in volje opazovati tujo srečo. Minulo pa je nekaj tednov. Cvetoe mandlje, breskve in črešnje, ki so stale po samostanskem vrtu, kakor pazljivo zvezani šopki, so stresle svojo rožno in snežno cvetje ter se odličile z okusnim sadjem.

Saj se je približal majnik, doba, ko je priroda najmikavnejša. Približal se je tisti mesec, ko se je tudi v San Lorenzu naselilo novo življenje. Prav tik morja stoji naš samostan, da se zdi vzrasel iz vedno mokrih čeri in mahovitih skal. Samo beli dvorec je njegov sosed; druga elegantna poslopja in siromašne stavbe so posejane po ravnini semtertja. Ko pa vabi v majniku samostanski zvonjenj k zornicam, tedaj se vsi ti oddaljeni prebivalci ne strašijo dolge poti in rane ure ter hite v našo cerkvico. Bilo je 28. majnika. Oh, tega dne ne pozabim nikoli več. Jutranja služba božja je bila že odpravljena in tudi mi redovniki smo ostavili svoje prostore za pregrajenimi odprtinami, ki so bile izbočene skoro pod cerkvenim stropom; vsakdo je odhitel za svojim poslom. Jaz sem stal na pragu sosednje celice in se pomenkoval z bratom Feruccijem, ki je ugašal razglašene gosli. Tedaj se je pa nama približal meniško-oblečen laik, oziroma naš cerkovnik. Poklonil se je pred mojim sodrugom ter ga zaprosil, da bi podelil sv. zakrament par osebam, ki so se izpovedale med mašo. Ker sem opazil na patrovem licu, kako mu je neljubo motenje nedobrodošlo, mu rečem: „Ostanite pri svojem opravilu, brat Feruccio! Za

Danes dne 23. t. m. veselica

delničarjem se oddajajo nove delnice po kurzu K 420—, novim pa po K 445—. Ako se vpošteva 7% dividenda lanskega leta je obrestovanje novih delnic več kot 6%, radi česar priporočamo te delnice za uspešno nalaganje denarja. V interesu slovenske javnosti je, da ostane kar največje število delnic tega cvetočega zavoda v domačih rokah in pozivamo naše finančne in trgovske kroge, da ne zamudijo ugodne prilike.

Požar v Zgorajši Šiški. Včeraj popoldne ob 6. je začelo goriti gospodarsko poslopje posestnika Mat. Klemenca p. d. pri Suštarju. V kratkem času je ogenj uničil seno, slamo, nekaj žita itd. Na lice mesta došlo požarne brambe obeh Šiški ter iz Dravljice so večjo nesrečo preprečile. Ogenj je baje zaneli neki zločinec.

Telovadno društvo „Sokol“ v Krškem naznanja, da se vrši javni nastop z ljudsko veselico v nedeljo, dne 6. avgusta in ne 9. avgusta, kakor je bilo pomotoma priobčeno.

Se enkrat opozarjamo na veseličarje „Sokola II.“, ki je danes popoldne v Hribarjevem gaju (poleg mestnega kopališča Kozelje). Na sporedu je telovadba, veselica in ples. Sodeluje celotna „Slovenska Filharmonija“, torej na svidenje danes popoldne v Hribarjevem gaju! Začetek veselice je ob 4. popoldne.

Sloveča dunajska bolnica usmiljenih bratov poroča: Pri mnogostevnih trdovratnih zaprtih smo uporabljal naravno Franc Jožef-ovo grenčico z ugodnim uspehom.

Promocija. Promoviral je včeraj (t. j. 22. t. m.) na dunajski univerzi doktorjem prava g. Ivan Grašič iz Kranja. Najprisrčneje čestitamo.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Jos. Hergauth v imenu slovenskih mariborskih učiteljskih abiturientov 36 K 76 h s prijaznim poročilom: „Na sklepnem komersu smo se spomnili tudi na Te, mila nam družba. Sprejmi naše darilce v dokaz, da cenimo Tvoje delovanje in da čutimo s Teboj v Tvojih veselih in žalostnih trenutkih!“ — Hvala iskrena.

G. Hinko Kobi, postajenačelnik Nomenj v Bohinju je poslal C. M. družbi 7 K, nabranih na ženitovanju g. Janka Ulčarja in Marjetice Skrlonikove v Gorici, Hvala! Komers poslovljeni in družilni bodi vselej tudi v spominu in korist naši družbi sv. Cirila in Metoda!

Družbi sv. Cirila in Metoda je daroval „nekdo“ 2 K mesto vstopnine v cirkus. Hvala! Položiti dar družbi sv. Cirila in Metoda na altar, naj bi bilo darovalcu v večji užitek, kakor nasladi ob gledanju jahalcev in jahalk v cirkusih.

Uradno osobje Mestne hranilnice ljubljanske ima nabiralnik C. M. družbe, ki je odlikovan z družbeno diplomom; rodoljubnim gg. uradnikom pa je pridobil pokroviteljske pravice. Živeli najnovjši pokrovitelji!

„Slovenske Filharmonije“ oddelek koncertira v ponedeljek pri večernih predstavah Elektroradiografa „Ideal“ od 8. zvečer na vrtu, ali v dvorani hotela Malič.

Čitalnica pri sv. Jakobu v Trstu, priredi danes slavnost v spomin svoje 10letnice z obširnimi programom. Ta slavnost naj bi bila sijajna manifestacija tržaškega slovenstva.

O. BERNATOVIČ
Ljubljana. — Mestni trg. — Ljubljana.
Velikanska zaloga narejenih oblek za gospode, gospe in otroke. Najnižje cene, solidna postrežba.

Cirkus Strassburger ima danes zadnji dve predstavi, ob 4. pop. in ob 8. zvečer.

Danes zvečer, koncert pri „Novem Svetu“ na Marije Terezije cesti. Vstop prost.

Razne vesti.

* Volkov in medved na Hrvaskem. V okolici Otočca so se pojavili v zadnjem času v velikem številu medvedi in volkovi in so napravili mnogo škode. Priredili so na nje velik lov.

* Tri promocije sub auspiciis so bile preteklo soboto na dunajski univerzi.

* Neko lovsko društvo se je obrnilo s prošnjo na cesarja, naj bi mu v spomin dal kak zanošen lovski klobuk. Kakor je znano je naš cesar vnet in dober lovec. Seveda želji lovškega društva ni mogel ugoditi, kajti kabinetna pisarna je odgovorila, da cesar nima nič zanošenih klobukov.

* **Hrvasko narodno gledališče** v Zagrebu je imelo v sezoni 1910/11 16366 K prebitka. Prejemki so znašali 656.056 K, poleg tega so znašale subvencije (državna, deželna in mestna) 212.000 K. Med izdatki je za gaže 47.171 K, za tanieme domačim avtorjem 6.912 K, tujim 15.976 K.

* **Poskusi z Eifflovim stolpom** v Parizu. Z Eifflovim stolpom v Parizu, ki je visok 300 m so delali že razne poskuse. Sedaj ga hoče porabiti prof. de Beauchamp — zoper točo. Profesor de Beauchamp je namreč delal poskuse s 30 m visokimi stebri, ki jih je elektriziral. Tak steber je potem uplival na širjavo 3 km zoper točo. Ako se torej elektrizira Eifflov stolp, ki je 10krat višji, bo obvaroval vso pariško okolico pred točo. Zanimivo je, ali se bo učenjaku ta poskus posrečil.

* **Kako starost dosežejo goske.** V Westmorelandu pri Ganasidu na Angleškem je goska, ki je že 40 let stara in na Škotskem je nekdo ubil gosaka, ki je bil 80 let star.

„Domovina“
posreduje pri oddaji primernih stanovanj za dijake. Zato prosimo vse one stranke, ki imajo oddati dijaška stanovanja, da javijo to čimprej odboru društva; ravnotako se lahko obračajo starši dijakov do društva, ki bode njihovim željam radevolje ustreglo. — Pojasnila daje profesor Ant. Jug, Ljubljana, Dalmatinova ulica 3./I.

Lastnik in glavni urednik Milan Plut.
Odgovorni urednik dr. Ivan Lah.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.
Lepa, novo meblirana mesečna soba s posebnim vzhodom se takoj odda. Kje, pove uprava „Jutra“. 224/4—13

Hiša z vrtom se s proste roke proda. Poizve se Mesarska cesta št. 1. 436/3—1

Malo rabljeno žensko in moško kolo ter decimalna tehtnica se ceno proda. Kje, pove „Prva anončna pisarna“. 410/x—9

Avtomobil za štiri osebe ceno proda Lovro Šebenik, Sp. Šiška.

Ugodna prilika! Proda se radi družinskih razmer v mestu hiša, kjer se nahaja dobro opeljena specijerska in tudi gostilniška obrt. Reflektira se le na resne kupce. Kje, pove „Prva anončna pisarna“. 421/7—7

Po zelo znižani ceni prodaja radi preselitve v lastno hišo M. Kristofič & Bučar. 212/x—7

Mladega psička, kodra, majhne vrste in rjave barve kupim takoj, ali pozneje. Ponudbe sprejema gospa I. Preinč, Emonska cesta št. 2, I. nadst. 428/4—3

Dva učenca, katera veseli ključarska obrt se takoj sprejmeta. Naslov pove „Prva anončna pisarna“. 429/3—3

Elegantna mesečna soba z verando se odda v villi pod Rožnikom (Večna pot 3.) 272/3—3

Hiše, ki se dobro obrestujejo, se prav po ugodnih pogojih prodajo. Polovico kupnine ostane lahko vključeno proti malimi obrestim. Natančneje se poizve na Vodovodni cesti 26. 294/4—1

Prodajalniška opravila za specijersko, galanterijsko in manufakturno blago, dobro ohranjena, večinoma iz hrastovega lesa se po ceni proda. Kje, pove „Prva anončna pisarna“.

Nova hiša, tri sobe, dve kuhinji je na prodaj. Rožna dolina št. 239. 407/6—2

Sprejme se praktikant v en gros manufakturno trgovino, ki bi se vadil tudi v pisarni. Ponudbe pod „Praktikant“ na upravni „Jutra“. 273/2—2

Družabnik se išče za neko na novo vpeljano konfekcijsko in modno trgovino. Ponudbe pod „Družabnik“ na Prvo anončno pisarno“. 435/3—2

Učitelj godbe, bodisi na pihala, ali lok išče zaslužka. Ponudbe sprejema „Prva anončna pisarna“. 431/4—1

Prostora lokal, hlev in šupe se takoj odda v Kolodvorski ulici. Več pove „Prva anončna pisarna“. 434/3—2

KORESPONDENCA.

Mlad trgovec išče v svrhu ženitve gospodinjko katera ima veselje do trgovine ter nekoliko premoženja. Ponudbe s sliko pod „Dobra trgovina“ na upravništvu „Jutra“. 274/2—2

Kdor išče ali oddaja kako službo, kdor hoče kaj kupiti ali prodati, doseže to najlažje, ako inserira v Malih oglaših „Jutra“. Za besedo se plača samo 5 vinarjev.

Izjava.
Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za že storjene ali nadaljne dolgov za Terezijo Vrtošek-Feldstein.
A. Feldstein,
knjigoveški mojster.

Velecenjeni gg. odjemalci!

Dovoljujeva se Vam vljudno naznaniti, da je izstopil iz naše službe g. A. Kremsir in da je sedaj naš zastopnik samo g. Fran Remic iz Ljubljane, kateremu blagovolite Vaša cenjena naročila edino le njemu rezervirati.

Spoštovanjem
Brata Wortman,
Sušak-Reka.

L. J. Fröhlich
sobni slikar in plesarski mojster, dekoracije, napisi in cerkveno slikarstvo
Ljubljana, Hrenova ulica 17.
Poštno-hranilnični račun št. 67.626.

Prva kranjska drogerija, parfumerija, fotomanufaktura itd.
Anton Kanc
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Stanovanje
pripravno posebno za čevljarje začetnike se takoj odda. Poizve se; Karlovska cesta št. 30, I. nad.

Več polagalcev
parketov se išče. Pismene ponudbe na gospoda Janko Primožič, Reka, Belvedere 282.

Svetovno mojstrstvo v urarski industriji iznajdeno.

Prevzete edine prodaje me je postavljena stališče, da za 2-90 K nudim elegantno 14 kar. Double zlato švicarsko uro. Ista ima 36 urno dobro idočo kolesje s sidrom. Nagradna znamka je električnim potom s pravim zlatom prevlečena. Gre precizno 4 leta, za kar tudi jamčim. 1 kom. 2 90 K 3 komadi 7-50 K. Ker se neugajajoče premenja, ali se lahko nazaj dobi, je naročilo popolnoma brez rizike. Pošiljam samo po povzetju.

ST. KESSLER, svetov razpošiljalnica
Krakov, Avstrija št. 132.

Vajenec
kateri ima veselje do trgovine sprejme takoj
F. Verstovšek
trgovec v Cerknici.

TEODOR KORN
poprej HENRIK KORN
pokrivalec streh in klepar, vpeljalec strelodvodov tar in-
:: stalater vodovodov ::
LJUBLJANA
Slomškova ul. 3 in 10
Podružnica: Stari trg 9.

Priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem, z asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hasebeck, z izbočeno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.
Vsa stavbinska in galanterijska, kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.
Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in poštine prosto.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel staroznano

gostilno
„Pri zlati ribi“
Stritarjeva ulica št. 7,
kjer bodem skrbel vedno za izbornu postrežbo cenj. občinstvu s pristnimi vini ter dobro kuhinjo.
Za obilen poset se najvljudneje priporoča

Fran Rožič,
gostilničar.

O. Bračko
Ljubljana, Dunajska cesta št. 14
priporoča p. n. občinstvu
veliko zalogo cvrnatih in sviljenih orvkaic.
Vnanja naročila se točno in solidno izvršujejo.

Kranjski automobilni klub
naznanja, da se vrši dne 29. julja t. l.

redni občni zbor
ob 10. uri zjutraj v srebrni dvorani hotela Union s sledečim dnevnim redom:
1. Poročilo o delovanju za leto 1909/1910;
2. Poročilo blaginje inračunskih pregledovalcev;
3. Volitev 2 računskih pregledovalcev;
4. Določila glede časopisja;
5. Volitev 1 podpredsednika;
6. Razni predlogi (odstavek 11 društvenih pravil).

Predsedništvo Kranjskega automobilnega kluba.

Telefon interurban št. 129.
Valjšeni mlin v Domžalah
I. BONČAR, LJUBLJANA
Centralna pisarna in skadišče: Poljanska c. 19.
Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.
Zastopstvo in zaloga v Gorici:
Gruden & Co., Sten trg št. 9.

JULIJA ŠTOR — Ljubljana —
Prešernova ulica št. 5.
največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih goisserskih gorskih čevljev.
Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Okasion nakup.
K 8— Jaket obleka iz čiste volne za gospode. Redka prilika.
K 6— lepa bluza in krilo ali kostum iz blaga za dame.
K 4— obleka iz blaga ali iz belega platna za otroke.
K 2— Pralna obleka za otroke klobuk ali 2 slamnika za gosp. in dečka.
„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatović
Ljubljana, Mestni trg 5.

„Sokola II.“ v Hribarjevem gaju!

Štampilje
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčukovih štampilj.
Ljubljana, Stari trg št. 20.
Ceniki franko.

Ivan Triller
: ključavničarstvo :
z motorno močjo na Bledu,
odlikovan v vseh večjih mestih,
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: štedilnikov, vseh vrst ograj, omrežij za ograje, okovanje vrat in oken.
Izdeluje tudi modele za betonske vodne cevi in sprejema popravila motorjev po najnižjih cenah.
Za solidno delo se jamči.

Hiša

v Ljubljani, ki se obrestuje na leto po 2800 K se prodaja za 30.000 K.

Hiša

z vrtom, 15 minut od Ljubljane, ki se obrestuje po 900 K na leto, se prodaja za 13.400 K.

Hiša

na deželi z gostilno, mesarijo in zalogo piva se prodaja za 10.000 K. Natančneje se poizve pri Ivanu Kerncu v Ljubljani, Hrišerjeva ulica št. 12.

Oblastveno avtorizirani in zaprišeženi
geometer Lisec
Ljubljana, Sodna ulica 3
prevzema vse zemljemerske zadeve ter jih najhitreje izvršuje po najnižji ceni.

Specialna trgovina
finih ročnih del
Toni Jager
V Ljubljani, Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija
Tamburiranje
Montiranje
Plisiranje

Ceneni fotografski aparati!
Popolni fotogr. aparati, dajoči zamačeno dobre slike, s ploščami, papirjem, kemikalijami in učno knjigo: velikost slik 6x9 cm K 1-90, 9x12 cm K 3-30, 5-70, 9-70 itd.; (poština posebej). Eksaktni krasotni aparati in dvojni anastigmati nedosežno poceni. Rabljeni aparati in objektivni znanih tvrdi po zelo zmernih cenah. Glavni ceniki 130 strani debeli in zaznamki priložnostnih nakupov zastoj.
Elfr. Birnbaum,
tovarna fotogr. aparatov, Hirschberg, 327, Češko.

1860 Ustanovljena 1860
M. DRENİK
Ljubljana, Kongresni trg 7.
Predtiskarija, Risarski atelije.
Plisiranje. Kufiranje. Montiranje.
Tamburiranje in vezenje na roko.
Največja zaloga ženskih ročnih del in vsakovrstnega materiala.

Lovske puške vseh sestav, priznane delovne vrste z najboljšim strelnim učinkom priporoča
Prva borovska orožnotovarniška družba
PETER WERNIG
družba z omejeno zavezo v Borovljah na Koroškem.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Tečem in kupim samo prave Palma-kavčukove podpetnike.

Išče se krojaškega pomočnika, ki poleg finega dela za gospode razume tudi fino delo za dame.
Ponudbe sprejema upravnistvo „Jutra“ pod šifro „št. 8“.

Gostilna s koncesijo

v prometnem kraju, v bližini kolo-dvora se pod ugodnimi pogoji odda v najem.
Dopisi pod šifro „št. 26“ na upravnistvo „Jutra“.

Več let vpeljan lokal

za trgovino se odda.
Ponudbe pod „132“ na upravo „Jutra“.

Kuč za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljšo sredstvo 5 kg franko K 4-50
Br. Novakovič, Ljubljana.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registрована zadruga z neomejeno zavezo
v lastnem zadrugnem domu v LJUBLJANI Dunajska cesta št. 18
obrestuje hranilne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$
brez odbitka rentnega davka
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.
Posojuje na zemljišča po 5% brez amortizacije ali na amortizacije po dogovoru.
Eskomptuje trgovske menice.
Ustanovljena leta 1882.
Denarni promet v letu 1910 K 100.000.000—
Eskomptuje trgovske menice.
Ustanovljena leta 1882.
Upravno premoženje v letu 1910 K 20.500.000—

Del. glavnica: K 5.000.000. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Rez. fond nad: K 610.000.
Stritarjeva ulica št. 2.
Podružnice v Splicetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$.

splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer Ljubljana, Stritarjeva ulica 6.
Centrala na Dunaju. Ustanovljena 1864. 29 podružnic. Delniški kapital in rezerva 52.000.000 kron.
Oskrbovanje vseh bančnih transakcij, kakor: Sprejemanje denarnih vlog proti rentnega davka prostim vložnim knjižicam, konto-knjižicam in v konto-korentu z dnevnim vedno ugodnim obrestovanjem.
Denar se dvigne lahko vsak dan brez odpovedi. Kupovanje in prodaja vrednostnih papirjev strogo v okvirju uradnih kurznih notic. Spravljanje in oskrbovanje (depots) ter zastavljanje vrednostnih papirjev.
Najkulantnejša izvršitev borznih naročil na vseh tu- in inozemskih trgih. Izplačevanje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev. Kupovanje in prodanje deviz, valut in tujega denarja.
Izposojevanje železnih blagajnic (safes) za ognjarno shranjevanje vrednostnih papirjev, dokumentov, draguljev itd., ob lastnem zapiranju strank. Brezplačna revizija žrebanih vrednostnih papirjev. Promese k vsem žrebanjem.
Ustmena in pisarna pojasnila in sveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcij vsak čas brezplačno.

Najboljše odgovori „Slovincu“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

HOTEL EUROPA BLED

P. n. izletnikom na Bled in letoviščarjem se priporoča

Hotel „EUROPA“

2 minuti od železniške postaje Bled, moderno prevrejen, 40 sob, kopelj, 2 veliki verandi s krasnim razgledom na blejsko jezero in planine, 2 salona, sobe z balkoni.

Zmerne cene!

Češka in dunajska izborna kuhinja. Češko in domače pivo.

Specialiteta:

::: Garantirano pristna vina :::

iz veletrgovine z vinom Rudolfa Kokalja v Kranju. Dolenjska in bizeljska vina, ljutomerzan, pikerčan, istrska in dalmatinska vina (oppolo in chianti v steklenicah) i. t. d.

Na naročilo skupni obedi.

Preskrbijo se vozovi na vse kraje.

Hotel „EUROPA“